МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра систем штучного інтелекту

Звіт

Лабораторна робота №2

з дисципліни «Дискретна математика»

Виконала: Студент групи КН-113 Білинська Віолетта Викладач: Мельникова Н.І.

ТЕМА РОБОТИ

Моделювання основних операцій для числових множин.

МЕТА РОБОТИ

Ознайомитись на практиці із основними поняттями теорії множин, навчитись будувати діаграми Ейлера-Венна, операцій над множинами, використовувати закони алгебри множин, освоїти принцип включень-виключень для двох і трьох множин та комп'ютерне подання множин.

ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ

Множина - це сукупність об'єктів, які називають елементами.

Підмножиною певної множини називають множину, чий кожен елемент автоматично ε елементом певної множини. Власною підмножиною певної множини називається множина, яка не ε порожня і в певній множині знайдеться хоча б один елемент, якого нема ε в цій множині.

Універсальною множиною називають множину, яка містить всі можливі підмножини. Множину, елементами якої ϵ множини, називають сімейством. Множина може бути скінченною або нескінченною.

Множину можна задати перерахуванням елементів, через визначальну властивість, рекурсією, графічно, таблицею.

Булеаном множини називаються множину всіх підмножин множини.

Потужністю скінченної множини A називають число її елементів. Множина, яка не має жодного елементу називається порожньою і позначається $\varnothing$. При цьому порожня множина є підмножиною будь-якої множини.

ЗАГАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Варіант №3

1. Для даних скінчених множин A = 1. Для даних скінчених множин $A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$, $B = \{5, 6, 7, 8, 9, 10\}$, $C = \{1, 2, 3, 8, 9, 10\}$ та універсума $U = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}$ знайти множину, яку задано за допомогою операцій. Розв'язати, використовуючи комп'ютерне подання множин.

a)
$$\overline{B} \cup \overline{C}$$
; 6) $\overline{A\Delta C}$.

A = 11111111000

B = 00001111111

C = 1110000111

a)
$$\overline{B} \cup \overline{C}$$
:

$$\neg B = \{1, 2, 3, 4\} = 1111000000$$

 $\neg C = \{4, 5, 6, 7\} = 0001111000$
 $\neg B \cup \neg C = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\} = 11111111000$

$$\delta \overline{\Delta \Delta C}$$

A
$$\triangle$$
 C = {4, 5, 6, 7, 8, 9, 10} = 00011111111
 $\neg$ (A $\triangle$ C) = {1, 2, 3} = 1110000000

2. На множинах задачі 1 побудувати булеан множини $\overline{(C \setminus A) \cup (A \setminus B)}$. Знайти його потужність.

$$\overline{(C \setminus A) \cup (A \setminus B)}$$
. :

$$C \setminus A = \{8, 9, 10\}$$

 $A \setminus B = \{1, 2, 3, 4\}$
 $(C \setminus A) \cup (A \setminus B) = \{1, 2, 3, 4, 8, 9, 10\}$
 $\neg ((C \setminus A) \cup (A \setminus B)) = \{5, 6, 7\}$

$$P(A) = \{\emptyset, \{5\}, \{6\}, \{7\}, \{5, 6\}, \{5, 7\}, \{6, 7\}, \{5, 6, 7\}\}\$$

$$|A| = 3$$
.

- 3. Нехай маємо множини: N множина натуральних чисел, Z множина цілих чисел, Q множина раціональних чисел, R множина дійсних чисел; A, B, C будь-які множини. Перевірити які твердження є вірними (в останній задачі у випадку невірного твердження достатньо навести контрприклад, якщо твердження вірне навести доведення):
- a) $\emptyset \subset \{1,2,3,4,5\};$ 6) $Q \cup R \subset Q$;
- B) $Q \cap Z = Z \cup N$; Γ) $Z \setminus N \subset R \setminus Q$;
- д) якщо $\overline{A} \subset \overline{B}$ і $C \subset B$, то $C \cap A = \emptyset$.
- a) T
- b) F
- c) T
- d) T
- е) Контрприклад:

Нехай
$$A = \{1, 2, 4, 6, 7, 8, 10\}, B = \{2, 4, 7, 8, 9\}, C = \{2, 9\}.$$
  $\neg A = \{3, 5, 9\}, \neg B = \{1, 3, 5, 6, 9, 10\}$ $\neg A \subset \neg B$ $C \cap A = \{2\}.$

Отже, дане твердження невірне, тобто F.

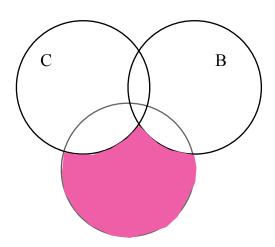
4. Логічним методом довести тотожність:

$$(A \cup B) \setminus C = (A \setminus C) \cup (B \setminus C). \qquad = \{x \mid x \in (A \cup B) \land x \notin C\} = \{x \mid x \in (x \in A \lor x \in B) \land x \notin C\}$$

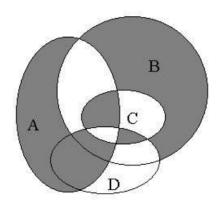
$$x \notin C$$
} = { $x | (x \in A \land x \notin C) \lor (x \in B \land x \notin C)$ } = { $x | x \in (A \setminus C) \cup (B \setminus C)$ }

5. Зобразити на діаграмі Ейлера-Венна множину:

$$(A \setminus (C \setminus B)) \cap (C\Delta A).$$

6. Множину зображено на діаграмі. Записати її за допомогою операцій.

 $((A \cup D) \backslash B) \cup ((B \backslash (A \cup D \cup C)) \cup ((C \cup A) \backslash D) \\ \cup ((D \cup A) \backslash C) \cup ((D \cup C) \backslash A)$

7. Спростити вигляд множини, яка задана за допомогою операцій, застосовуючи закони алгебри множин (у відповідь множини можуть входити не більше одного разу): (A\B)ΔA.

$$(A \backslash B) \Delta A = ((A \backslash B) \backslash A) \cup (A \backslash (A \backslash B)) = ((A \cap \neg B) \cap \neg A) \cup (A \cap \neg (A \cap \neg B)) = ((A \cap \neg A) \cap \neg B) \cup (A \cap (\neg A \cup B)) = (\emptyset \cap B) \cup ((A \cap \neg A) \cup (A \cap B)) = \emptyset \cup (\emptyset \cup (A \cap B)) = \emptyset \cup (A \cap B) = A \cap B$$

8. Скільки існує натуральних чисел, що менші за 100, які не діляться ні на 2, ні на 3? 99/3 - 33 чисел, які діляться на 3.

99/2 - 49 чисел, які діляться на 2.

Оскільке 6 - кратне 2 і 3, то відшукаємо, скільки чисел діляться на 6. 99/6 = 16.

Для того, щоб знайти кількість чисел, які не діляться ні на 2, ні на 3:

49 + 33 - 16 = 66.

99 - 66 = 33 - стільки чисел не діляться ні на 2, ні на 3.

|Q| = 99

|A| = 33 чисел, які діляться на 3.

|B| = 49 чисел, які діляться на 2.

|C| = 16 - чисел, які діляться на 6.

 $Q((A \cup B) \setminus C) = 99 - 49 + 33 - 16 = 66.$

Додаток № 2

Ввести з клавіатури дві множини символьних даних. Реалізувати операції об'єднання та симетричної різниці над цими множинами. Вивести на екран новоутворені множини. Реалізувати програмно знаходження їх потужностей.

ПРОГРАМНА РЕАЛІЗАЦІЯ

```
#include <iostream>
using namespace std;

pint main() {
    int n, m, k, v;
    char arr[100];
    cout<="Enter the size of your first array: ";
    cin>>n;

for(int i = 0; i < n; i++) {
        char ind;
        cin >> ind;
        arr[k] = ind;
        k++;
    }
    cout << endl;

cout<="Enter the size of your second array: ";
    cin>>m;

for(int i = 0; i < m; i++) {
        char ind;
        cin >> ind;
        arr[v] = ind;
        v++;
    }

cout << endl;

cout << endl;

cout << "The first array: ";
    if(k == 0) {
        cout << "0 ";
    }
    else{
        for(int i = 0; i < k; i++) {
            cout << arr[i] << " ";}
    }
}</pre>
```

```
if(indz==0){
    arrw[i]=0;
    }
    else{
        arrw[i]=1;
}

cout <= endl;
cout <= v'* w <= endl;

int elem[26];
for(int i=0;i<26;i++){
    if(((arrs[i]==1) && (arrw[i]==1))||((arrs[i]==0)&&(arrw[i]==0))||((arrs[i]==0)&&(arrw[i]==1))){
        elem[i]=1;
    }
    else{
        etem[i]=0;
    }
}
int ind0 = 0;
cout<="The union of the first and second arrays: ";
for(int i=0;i<26;i++){
    if(elem[i]==1){
        cout <= universum[i] <= "";
        ind0++;
    }
}
cout <= endl;
int arr2[100];
for(int i=0;i<26;i++){
    if((arrs[i]==1)&&(arrw[i]==0))||((arrw[i]==0)&&(arrw[i]==1))){
        int arr2[i]=1;
    }
else{
        arr2[i]=0;
    }
}
int ind1;</pre>
```

```
cout << "The power of new union array: "<<ind0<<endl;
cout << "The symmetric difference: ";

for(int i = 0; i < 26; i++){
    if(arrw[i] == 1){
        cout<<universum[i]<<" ";
        ind1++;
    }
}
cout << endl;
cout << endl;
cout<<"The power of new symmetric difference array: "<< ind1;</pre>
```

РЕЗУЛЬТАТ ПРОГРАМИ

```
Enter the size of your first array: 4

a b c d

Enter the size of your second array: 5

a b c t f

The first array: a b c d

The power of first array: 4

The second array: a b c t f

The power of second array: 5

The union of the first and second arrays: a b c f t

The power of new union array: 5

The symmetric difference: a b c f t

The power of new symmetric difference array: 5

Process finished with exit code 0
```

ВИСНОВОК

На цій лабораторній роботі я ознайомилась із множинами, навчилась виконувати операції з множинами, подавати їх у вигляді діаграм Ейлера-Венна, використовувати хакони алгебри множин, застосовувати комп'ютерне подання множин та програмно реалізувати операції з множинами.